

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง

งานการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

รูปแบบการจัด พัฒนาอาชีพระยะสั้น (กลุ่มสนใจ)

ชื่อหลักสูตร การปลูกมะนาว

จำนวน ๓๐ ชั่วโมง

ความเป็นมา

มะนาว เชื่อว่ามีถิ่นกำเนิดในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดียติดต่อกับพม่า ผ่านลงไปยังมาเลเซีย ในกลุ่มมะนาวนี้ยังมีความแปรปรวนค่อนข้างสูง มีความสามารถเจริญได้ดีในพื้นที่เขตร้อน ดังนั้นความสำคัญทางเศรษฐกิจของกลุ่มนี้ จึงอยู่ในบริเวณประเทศเขตร้อนเป็นหลัก มะนาว (Lime) มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ Citrus aurantifolia Swing อยู่ในวงศ์ Rutaceass เป็นไม้ผลชนิดหนึ่ง ผลมีรสเปรี้ยวจัด จัดอยู่ในสกุลส้ม (Citrus) ผลสีเขียว เมื่อสุกจัดจะเป็นสีเหลือง เปลือกบาง ภายในมีเนื้อแบ่งเป็นกลีบๆ ชุ่มน้ำมาก นับเป็นผลไม้ที่มีคุณค่า นิยมใช้เป็นเครื่องปรุง รสผลมะนาวโดยทั่วไปมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๔-๔.๕ เซนติเมตร ต้นมะนาวเป็นไม้พุ่มเตี้ยสูงเต็มที่ราว ๕ เมตร ก้านมีหนามเล็กน้อยมักมีผลดก ใบยาวเรียวเล็กน้อย คล้ายใบส้ม ส่วนดอกสีขาวอมเหลือง ปกติจะมีดอกผลตลอดทั้งปี แต่ในช่วงหน้าหนาวจะออกผลน้อยและมีน้ำน้อยมะนาวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งของประเทศไทย ซึ่งในตลาดมีความต้องการตลอดทั้งปี แม้ว่ามะนาวจะมีราคาแพงมากแค่ไหนก็ตาม คนไทยส่วนใหญ่ยังจำเป็นต้องใช้มะนาวเป็นส่วนผสมของอาหารต่างๆ เช่น ต้มยำ น้ำพริก ส้มตำ เป็นต้น ด้วยเหตุที่มะนาวมีราคาแพง จึงทำให้ชาวสวนหันมาสนใจที่จะปลูกมะนาวเพิ่มขึ้นมากกว่าที่เคยมีมา นอกจากนี้ชาวบ้านที่มีเนื้อที่ว่างนิยมปลูกมะนาวไว้รับประทานเองภายในครอบครัว

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพุนพิน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพและมีงานทำอย่างมั่นคง จึงได้จัดทำหลักสูตรการประกอบอาชีพการปลูกมะนาว ขึ้น

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการปลูกมะนาวในปล่องซีเมนต์ มีหลักการดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎี ควบคู่ไปกับการปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพ มีคุณธรรมจริยธรรม
๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน
๓. เป็นการ จัดหลักสูตรด้านเกษตรกรรมที่มีความยืดหยุ่นทั้งด้านหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล
๔. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพได้
๕. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ ๕ ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากรภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการปลูกมะนาวในปล่องซีเมนต์มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียน มีลักษณะดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการประกอบอาชีพและบริหารจัดการอาชีพการปลูกมะนาวในปล่องซีเมนต์ได้อย่างมีคุณภาพ
๒. สามารถตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม
๓. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
๔. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๕. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๔๐ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๑๒ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๑๘ ชั่วโมง

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร(แผนการสอน/แผนการจัดกระบวนการ)

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑		๑.ผู้เรียนสามารถอธิบายถึงลักษณะของมะนาว ซึ่งได้แก่ ลำต้น ใบ ดอก ผล เมล็ด ได้	๑.ลักษณะของมะนาวซึ่งได้แก่ - ลำต้น - ใบ - ดอก - ผล - เมล็ด		๓	
๒		๑.ผู้เรียนสามารถอธิบายถึงลักษณะของพันธุ์มะนาว ชนิดต่างๆได้	๑.ลักษณะของพันธุ์มะนาว เช่น - พันธุ์ไข่ - พันธุ์ด่านเกวียน - พันธุ์ตาฮิติ - พันธุ์แป้น - พันธุ์พวง - พันธุ์แม่ไก่ไขดก - พันธุ์หนังคันธูลี		๓	๓

Handwritten signature

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร(แผนการสอน/แผนการจัดกระบวนการ

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓		๑.ผู้เรียนสามารถอธิบายวิธีการปลูกมะนาวได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนได้	๑.วิธีการปลูกมะนาว - สภาพพื้นที่ - ลักษณะดิน - สภาพภูมิอากาศ - การคัดเลือกพันธุ์ - วิธีการปลูก - การให้ปุ๋ย - การให้น้ำ - การตัดแต่งกิ่ง - การบังคับน้ำ - การดูแลหลังการติดผล		๓	๙
๔		๑.ผู้เรียนสามารถอธิบายวิธีการเพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพได้	๑.วิธีการเพิ่มผลผลิตให้มีคุณภาพ - การให้ปุ๋ยสำหรับมะนาวเมื่อยังเป็นต้นอ่อน - การให้ปุ๋ยสำหรับมะนาวเมื่ออายุได้ ๒ ปี - การให้ปุ๋ยสำหรับมะนาวที่ให้ผลผลิตได้ - การให้ปุ๋ยเพื่อให้สะสมอาหารเตรียมออกดอก - การให้ปุ๋ยที่ใช้ขณะที่แตกใบอ่อนและออกดอก - การให้ปุ๋ยช่วยในการติดผล - การให้ปุ๋ยระยะมะนาวติดผล - การให้ปุ๋ยเมื่อเก็บผล - การให้ปุ๋ยมะนาวติดผล - การให้น้ำ วิธีต่างๆ			๖
๕		๑.ผู้เรียนสามารถอธิบายถึงโรคและแมลงศัตรูมะนาวพร้อมทั้งการป้องกันกำจัดได้	๑.โรคและแมลงศัตรูมะนาว - โรคแคงเกอร์ - โรคกรีนนิ่ง(ใบแก้ว) - โรคราดำ - โรคหนอนซอนใบ - โรคเพลี้ยไฟ/โรคไรแดง		๓	

AM

สื่อ/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้

๑. เอกสาร / ใบความรู้
๒. ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้/วิทยากร/ภูมิปัญญา
๓. Website

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีคะแนนการประเมินภาคทฤษฎีไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ หรือ ๑๒ คะแนน(คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน)
๒. มีคะแนนการประเมินภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ หรือ ๖๐ คะแนน(คะแนนเต็ม ๘๐ คะแนน)
๓. มีเวลาเรียน และฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
๓. ~~วุฒิบัตรการศึกษา~~ ออกโดยสถานศึกษา